

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА ТУРИСТИЧНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ ОСВІТНИМИ СИСТЕМАМИ

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь магістр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

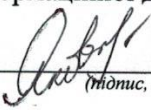
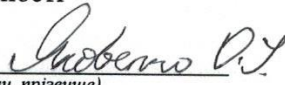
спеціальність 073 Менеджмент
(код і назва спеціальності)

освітня програма «Менеджмент: адміністрування діяльності суб'єктів господарювання»
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

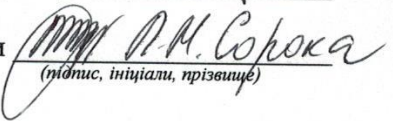
Голова ради з якості вищої освіти факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою управління підприємницькою та туристично діяльністю протокол № 7 від 24.12.19р.

Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

к. пед. н., доцент кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю
О.І. Яковенко

Рецензенти програми:

к. е. н., доцент кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Сорока Л.М.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	
Кількість кредитів:4	<i>Лекції:</i>	
	16	4
Модуль:1	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин: 120	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1	<i>Лабораторні заняття:</i>	
	-	-
Семестр: 1-2	<i>Семінарські заняття:</i>	
	16	4
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне:3	-	-
- самостійна робота:6	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю: залік	-	-
Мова навчання: українська	<i>Самостійна робота:</i>	
	88	112

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: система освіти, сучасні принципи, завдання, методи та засоби управління освітою.

Метою вивчення дисципліни «Управління освітніми системами» є: формування компетентностей студентів щодо управління освітніми системами.

Передумови: теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни є: «Теорія менеджменту».

Міждисциплінарні зв'язки дисципліна тісно пов'язана з вивченням: «Теорія менеджменту», «Психологія управління та самоменеджмент сучасного керівника»

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання

- спеціалізованих концептуальних знань, набутих у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи;
- критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межіпредметних галузях.

2. Уміння

- розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог

3. Комунікація:

- зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;
- використання державної мови у професійній діяльності.

4. Автономність та відповідальність:

- прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди;

- здатність до подальшого навчання.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)							
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1	Становлення та розвиток менеджменту в освіті	8	4	4				17	2	2					22
2	Сучасні моделі освіти та система управління освіти в Україні	8	4	4				17	2	2					22
3	Особливості управління закладом освіти	8	4	4				17	2		2				22
4	Освітній заклад, як об'єкт управління	4	2	2				16	2		2				23
5	Управлінська діяльність керівника закладу освіти	4	2	2				17							19
Проміжний контроль								4							4
Разом:		32	16	16				88	8	4	4				112

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Становлення та розвиток менеджменту в освіті

Генезис поняття «управління» та «менеджмент». Історичні етапи розвитку науки «управління». Сучасні школи «управління». Особливості поняття «менеджмент освіти». Сутність менеджменту освіти та закономірності менеджменту освіти. Принципи, на яких будуються засади діяльності освітнього менеджменту. Функції менеджменту освіти.

Тема 2. Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні

Зовнішнє середовище, фактори прямої дії внутрішнього середовища, фактори опосередкованої дії внутрішнього середовища системи управління освітою. Державне управління системою освіти. Державна політика і галузі освіти. Європейська модель освіти. Американська модель освіти. Японська модель освіти. Державний характер управління системою загальної середньої освіти. Принципи освітньої політики в системі управління загальною середньою освітою. Державні органи управління середньою освітою, регіональні органи управління середньою освітою, державно- громадське управління освітою. Класифікація освітніх закладів: середня загальноосвітня школа, спеціалізована школа, гімназія, лицей, колегіум, школа-інтернат, спеціальна загальноосвітня школа, школа соціальної реабілітації. Зміст внутрішкільного управління. Функціональні обов'язки керівників НЗ. Поняття зміст та структура навчального плану. Інваріативна частина навчального плану. Варіативна частина навчального плану.

Тема 3. Особливості управління закладами освіти

Сутність підготовки та прийняття управлінських рішень в закладах освіти. Особливості та етапи управлінського циклу. Особливості та значення інформаційного забезпечення процесу управління. Принципи освіти і політики України. Державні органи управління системою загальної середньої освіти. Державні органи управління системою вищої освіти. Державні органи управління системою професійної освіти. Структура та зміст освіти в Україні. Система моніторингу якості освіти та освітньої діяльності.

Тема 4. Освітній заклад, як об'єкт управління

Сутність поняття та структура педагогічної системи. Класифікація педагогічних систем. Закрита відкрита педагогічні системи. Умови функціонування педагогічної системи. Загальні умови функціонування педагогічної системи. Специфічні умови функціонування педагогічної системи. Системо утворюючі фактори педагогічної системи. Зміст структурних елементів педагогічної системи: керуюча підсистема, керована підсистема. Об'єкт управління. Суб'єкт управління.

Тема 5. Управлінська діяльність керівника закладу освіти

Зміст управлінської діяльності керівника закладу освіти. Роль та функції адміністратора в системі освіти. Вимоги до характерологічних особистих, професійних рис керівника. Професіограма керівника закладу освіти. Особливості професійної підготовки керівника-менеджера освіти. Планування, організація, мотивація і контроль, як основні функції управлінської діяльності.

Стилі керівництва в освітніх закладах.

5.2. Тематика семінарських (практичних, лабораторних) занять.

1. Становлення та розвиток менеджменту в освіті
2. Сучасні моделі освіти та система управління освіти в Україні
3. Особливості управління закладом освіти
4. Освітній заклад, як об'єкт управління
5. Управлінська діяльність керівника закладу освіти

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студента (далі – СРС) як невід'ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Кожен вид самостійної роботи фіксується в академічному журналі окремою графою. Результативність виконання конкретних завдань для СРС оцінюється в балах від «0» до «5» і фіксується в академічному журналі. СРС може містити крім обов'язкової складової, ще й вибірку. Обов'язкова складова СРС передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни. Вибіркова складова передбачає виконання завдань, які студент вибирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Управління освітніми системами» становить 88 год. (112 год.).

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Управління освітніми системами»:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання;
- пошукова робота з електронними джерелами;
- підготовка і написання рефератів;

- підготовка студентів до проведення поміжного (модульного) контролю та заліку.

Розподіл годин на виконання СРС

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	5 (2) год.
2.	Підготовка до семінарських занять	18 (2) год.
3.	Підготовка до модульного (проміжного) контролю	4 год.
4.	Опрацювання тем, винесених на самостійну підготовку, в тому числі конспектування за заданим планом	48(84) год.
5.	Робота з інтернет-ресурсами	3 (10)год.
6.	Підготовка і написання рефератів	10 (10)год.

Завдання для індивідуальної самостійної роботи студентів, що навчаються на денній та заочній формі подано у силабусі дисципліни

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та окрім завдання визначених до кожної теми передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тема навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю: усне опитування, перевірка завдань індивідуальної самостійної роботи.*

6.2. *Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота.*

6.3. *Форми підсумкового контролю: залік.*

6.4. *Засоби діагностики результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни.*

6.5. *Критерії оцінювання результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни.*

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Вказуються за потреби.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Андрійчук В., Бауер Л. Менеджмент. Прийняття рішень і ризик : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2008. 316 с.
2. Васильєв Ю.С. Экономика и организация управления вузом: учебник / Ю. С. Васильев, В. В. Глухов, М. П. Федоров ; под ред. В. В. Глухова. СПб. : Лань, 2004. 608 с
3. Егоршин А.Л. Менеджмент, маркетинг и экономика образования: Учебное пособие. Н. Новгород: НИМБ, 2001. 624 с.
4. Каленюк І.С. Економіка освіти: навчальний посібник. Київ: 2005. 316 с.
5. Куклін О.В. Економічні аспекти вищої освіти: навчальний посібник. Київ: Знання України, 2008. 331 с.
6. Мороз І. В. Менеджмент і маркетинг освіти: навчально- методичний посібник. Київ: Освіта України, 2006. 144 с.
7. Управління загальноосвітньою школою в сучасних умовах / за ред. І. Л. Лікарчука. Київ: Вид. О. М. Ешке, 2003. 312 с.

8. Управління шкільним бюджетом: навчальний посібник / В. Громовий, О. Ковальчук, Т. Оленич, Л. Паращенко, Ю. Шукевич; за заг. ред. С. Калашнікової. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2012.- 243 с.
9. Черновол-Ткаченко Р. І. Техніка управлінської діяльності. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 272 с.

10.2. Допоміжні джерела

10. Даниленко Л.І. Модернізація змісту, методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи Київ: Логос, 2002. 140с.
11. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гоголя та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с.
12. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: навчальний посібник Київ Знання 2006. 365с.

10.3. Інтернет-ресурси

1. МОН України. URL : <http://www.mon.gov.ua>.
2. Нормативно-правове і програмно-методичне забезпечення організації навчального процесу в ЗНЗ України. URL : <http://www.znz.edu-ua.net>.
3. Освіта. URL : [www. http://www.osvita.org.ua](http://www.osvita.org.ua)
4. Офіційний сайт TIMSS. URL : [www. http://timss.bc.edu/](http://timss.bc.edu/)
5. Офіційний сайт Центру моніторингу столичної освіти. URL : <http://www.monitoring.in.ua>
6. Український центр оцінювання якості освіти URL : <http://www.testportal.gov.ua/index.php/text/statistik/>